

190

جگہ رگڑ کا رن

مجلدی اقران الثقافی

www.iqra.ahlamontada.com

گوٹاریکی پیرودہ ردهی مانگاندی مندالانہ

یه‌که‌م ژماره‌ی له‌ ئابی (١٩٩٣) ده‌رچوووه.
متمان‌ه‌ی سه‌نریگی رۆژنامه‌نووسانی
کوردستانه: ژماره (١٠٥)

هێڵێکێ گۆشەکان

ژماره ١٩٠ کانوونی یه‌که‌می ٢٠١١

پاییز

لویزا سه‌باح

نیکاری سه‌ر به‌رق (مه‌ریه‌م عه‌بدوللا)

ئه‌وا وه‌رز ده‌گۆری
پاییز دیته‌وه سه‌ر ری
که‌لای دره‌خت ده‌وه‌ری
نم نم باران ده‌باری
ئاسمان که‌می مات دیاره
زه‌مین زه‌رد و خه‌مباره
به‌لام ئیمه‌ی منالان
دل‌مان خوشه‌ گشت سالان
نوی ده‌بنه‌وه وه‌رزه‌کان
دریژه ده‌دن به‌ ژیان
نمه‌ی باران گشت کاتی
بۆنی خوشمان ده‌داتی

سکرتیری نووسین:

زیاد ره‌شاد قادر

zirak1974@yahoo.com

Mob. 0750 462 5782

سه‌رنووسه‌ر:

علی صالح میران

alisalhmiran@yahoo.com

Mob. 0750 452 9522

خاوه‌نی ئیمتیاز:

حامد محمهد علی

hamidali64@yahoo.com

Mob. 07504513424

ئیمه‌ی هێڵێکێ گۆشەکان:
jgorgoshakan@yahoo.com
پێگه‌ له‌ ئیمه‌ری ئێستا:
www.kurdiu.org

سه‌ره‌رشیا‌ری چاپ:
نومید شوانی
Mob. 0750 465 3115

دیزاین و کاری هونه‌ری
سه‌رگه‌وت عه‌زیز
sarkawt977@yahoo.com
Mob. 0750 456 7864

ئاوانیشتان: هه‌ریه‌می کوردستانی عێراق/ هه‌ولێر، گه‌ره‌کی ته‌یراوه، ته‌نیشته‌ گۆشاری په‌یامی راستی

و. له فارسييهوه:
سهرهنگ عېدوره حمان
نيگار:
هونر مهلا حماندهمين

بۆق و گا

له دەریاچهیهکی ئارامدا گۆمهلیک بۆقی گەنج بە شادومانییهوه هەلبەزودابەزیاڵ دەکرد.
گایهکی تینوو بو ئاو خواردنەوه هاته سەر دەریاچهکه و ئاگای له بۆقه بچووکهکان نەبوو،
زۆربەیاڵی پان و پلیش کردەوه و گوشتنی.
وهختی دایکه بۆق گەرایهوه، بۆقه گەنجهکان ئەو رووداوه ترسناکهیاڵ بو گێرایهوه: (دایه. .
دایه، ئازەلیکی گەورە چوارپی زۆر بە خیرایی بەریدا دەرویشیت، تەپ تەپ! هەر بۆیه زۆربەیاڵی
پان و پلیش کردەوه). دایکیان ویستی بزانی که ئەو ئازەله چەندیک گەورە بوو، هەر بۆی فووی
کردە خۆی و پرسى: ئایا بەقەد من گەورە بوو؟
بۆق قوقیلهکان وەلامیان دایهوه: نەخیر گەورەتر بوو.
دایکه بۆق زۆر توره بوو، ئەو هەر فووی دەکردە خۆی و لیی دەپرسی، بەلام بۆق بۆقیلهکان
هەر پیاڵ دەگوت: نەخیر.. تۆ هیشتا نەبوویتە نیوهی ئەو.
دایکه بۆق فووی زیاتری کردە خۆی و دووبارە پرسى، بەلام بۆق بۆقیلهکان هەر پیاڵ دەگوت:
ناوەللا.. تۆ هیشتا نەبوویتە نیوهی ئەو.
دایکه بۆق هیندە تر توره بوو، بى ئەوهی گوی بداته خۆی هەر فووی دەکرد و لەشیشى بەرگەى
لەوه زیاتر گەورەبوونی نەدەگرت و کتوپر سکی تەقی و بۆقی داماو له کهنار دەریاچهکهدا مرد.

(بەر له ئەنجامدانی هەر کاریک، راده و توانای خۆت بزانی)

زبان له دارستاندا

شيعري: ئەمين محەممەد / سلیماني
نیگار: هونەر مەلا حەمەدەمین

له دارستان راوهستابووم
له جولهی گیاندار رامابووم
چاوم گیرا دوو سمۆره
بازبازین دهکهن به نۆره
ریوی له گەل بیچووهکانی
بو کەر و کیویان دهروانی
له یار و یارێک هات فیشکانی
لێنا زەحانی دهرهانی
تێتر ههڕهك به لایهكا
خویان کرد به په نایهكا
ماریش کاتی ئەوهی بینی
وهستا له بهر پیکه نینی
وتی بو ترسان بهم شیوه؟!
هاتووم بېمه هاوری ئیوه

پېښته بو قوتابی

نووسینی: رزگار مامه گهردی
نیگار: مهریم عهبدوللا

- 1 | پېښته قوتابی دنیایې لهوې که هه موو پېداوېستیه کانی لایه وهکو پهرتووک و پېنووس و قه لهم و نهوانی تر.
- 2 | ده بیت گرنګی بدات به خاوینی جهسته و ریکوپیکی جلوه برګی، نینوکه کانی بکات و قری جوان ریګ بخت.
- 3 | پهرتوکه کانی بهرګ بکات و خاوین رایانېگریټ، چونکه خه لکی تر دواي نهو سوودی لی وهرده گرن.
- 4 | پاگوخواوین راگرتنی قوتابخانه و فریدانی زبل له شوینی دیاریکراو، چونکه قوتابخانه مولکی هه مووانه نهک ته نیا هی یه ک کهس.
- 5 | ماموستاکان له شوینی دایکان و باوکاندان، بویه ده بی تا نهوپه ری توانا ری زیان لی بگرین.
- 6 | هیمن و بیده نگ بیت له کاتی وانه گوتنه وه له لایه ن ماموستا، چونکه نه وه واده کات ماموستا باشتر وانه کان راهه بکات و قوتابییان باشتری لی تی بگهن.
- 7 | گرنګیدان به وانه کانی روژانه و خویندنی بهر ده وام واده کات له سه ری سالدا به ناسانی وه لامی پرسیاره کان بداته وه.
- 8 | زوو نوستن و زوو له خه و ههستان واده کات قوتابی گور جوگول بیت و ههست به سستی و ته مبه لی نه کات.
- 9 | پاراستنی که لوپه لی قوتابخانه وهکو: کورسی و ده رگا و په نجه ره ی پوله کان و شوینی ناو خوار دنه وه و ده ستشور و شتی تر.
- 10 | پاراستنی باخچه ی قوتابخانه، به هیج جوړیک گوله کان نه قرتینین و داره کان نه شکینین.
- 11 | پاراستنی پانکه و سارده ره وه و سوپاکان، نابی لییان نزیک بکه وینه وه و یارییان پی بکه یین.

مۆدیلی سەرتاشین

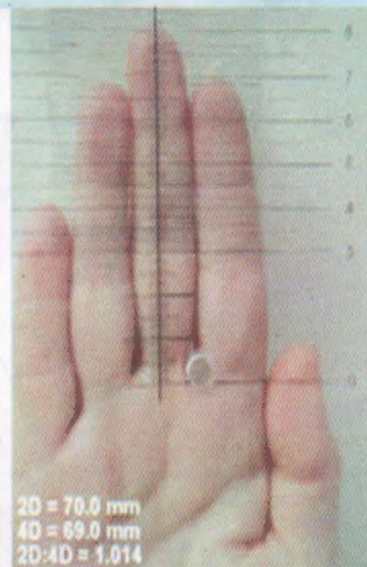
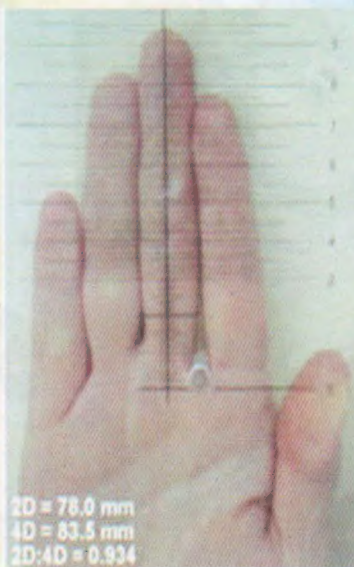
سیناریو ۋ نىگار: خالىد ئەلسوید
وەرگیرانى: جەرگۆشەکان

ئایا دەزانی

دەست و پێی راست
لە هی چەپ گەورەترن؟

هەردوو لای راست و چەپی
مروڤ سەد لە سەد وەکو
یەك نین و بەشیوەیەکی
گشتی دەستی راست لە
دەستی چەپ تۆزێك درێژترە،
هەرورك پێی راستیش
كەمێك لە پێی چەپ درێژترە،
زانایان پێیان وایە تەواو
پارسەنگ نەبوونی پەلی لای
راست و لای چەپی ئادەمیزاد
زێتر بو ئەو دەگەریتەووە كە
بەشی هەرە زۆری مروڤ
دەستی راست و پێی راستیان
پتر بەكاردێنن لە هی چەپ،
بۆیە پەلی لای راست زۆرتر
گەشە دەكات و تۆزێك
گەورەترە لە پەلی لای چەپ.

ئا: جیهان نەبی

مەندالە خوشەوێستەكان، لەم گۆشەیدا
هەر جارە بە مانای ناوی كوردی ئاشنا دەبێت:

ناو كوردی

ناویكە بو كوران بەكاردیت،
بەهیز بە مانای (خاوەن هیز،
بەتین، بەتوانا) دیت، ئەم ناو
لەگەل ناوەكانی (پەریز، ئاریز،
بەریز و كاریز) رێك و گونجاو.

بەهیز

جگە رگۆشەكان

چی دهرباره‌ی ههرمی دهزانی؟

میوه‌یه‌کی ئاوداری تام و بۆن خوۆشه، ههرمی
 ۲۰ جۆری جوداجودای هه‌یه و ئهم جۆره
 میوه‌یه چه‌ندین تاییه‌تمه‌ندی هه‌یه، له‌وانه:
 (۱) گه‌ده به‌هیز ده‌کات و پاکی ده‌کاته‌وه.
 (۲) تینویه‌تی ناهیلّیت و قه‌بزی لاده‌بات.
 (۳) لیّدانی دل ئارام ده‌کات.
 (۴) لیکی ناو دهم زیاد ده‌کات و کارئاسانی
 بۆ دهمزگای ههرس ده‌کات.
 ئا: په‌یام زیاد/ هه‌شته‌می بنه‌ره‌تی

گوله‌به‌روژه

مندا له خوۆشه‌ویسته‌کان ساو، گولیکی زه‌ردم
 وه‌ک خوړ و زوړیش چه‌ز له خوړ ده‌که‌م، بۆیه
 هه‌میشه له خو ده‌روانم، من گه‌لای پان و
 قه‌دیکی به‌رزم هه‌یه که به‌رزیه‌که‌م ۱ - ۳
 مه‌تر ده‌بیّت، نیشتمانی سه‌ره‌کیم ئه‌مه‌ریکا و
 ئه‌رجه‌نتین و رووسیایه، نزیکه‌ی (۶۰) جۆرم
 هه‌یه، سوودیکی زۆرم هه‌یه بۆ ژینگه و
 زینده‌وه‌ران و مروّقه، شیلای گوله‌که‌م
 سه‌رچاوه‌یه‌کی ده‌وله‌مه‌نده بۆ هه‌نگ له
 دروستکردنی هه‌نگویندا، تۆوه‌که‌شم له‌لایه‌ن
 مروّقه‌وه سویر ده‌کریت و ده‌خوریت، هه‌روه‌ها
 له کارگه‌دا روونی لی وهرده‌گیریت که له
 ئاماده‌کردنی خواردندا به‌کارده‌هینریت.

ئاماده‌کردن و نیگار : مه‌ریه‌م عه‌بدوڵلا

چگه‌رگوۆشه‌کان

سۆزان

9

سازان

ئا: سۇما جەلالەددىن / پىنجەمى بىنەرەتى
نىگار: ھونەر مەلا ھەممە دەمىن

سۆزان و سازان و برادەرى يەكدى بوون، زۆريان يەكتر خوش دەويست، رۆژىك
سۆزان و سازان دەچوون بۇ قوتابخانە، پىكەوۋە لە رىگادا باسى ھەندىك شتيان
دەکرد وەكو يارمەتى دانى خەلگى.

سۆزان گوتى: من دوينى مندالىكم دى كە كەوت و دەگريا منىش ھەلمگرتەوۋە و
بردمەوۋە مالى خويان، ئەى تۇچيت كرد سازان؟

سازان گوتى: منىش پىرى ھاورييەكم نەخۇش بوو چووم سەردانىم كرد.
ھەر باسى يارمەتییان دەکرد ھەتا گەيشتنە قوتابخانە و وانەکانیان خویند و
گەرانەوۋە مالەوۋە و ھەريەكەيان چوونەوۋە مالى خويان و قسەکانیان بۇ دايك و
باوکیان گىرایەوۋە كە يارمەتى خەلكيان داوۋە، ئەوانىش دەستخوشييان ليكردن
و ھيوایان خواست لەسەر ئەم رەفتارەيان بەردەوام بن.

جگەرگۆشەکان

بەردىك سەر ئاۋ دەگەۋىت!

بەردى (خەففان) كە لەلای ئىمە بە بەردى ھەمام ناسراۋە، بەردىكى رەشى كۈنكۈنە لە گرگانەكانەۋە پەيدا دەيىت، ئىمە كەردوومانەتە عادت بەھۆى زۆرى رويەۋە بۇ رىنى قلىشانى پاژنەى پىيان بەكارى دەھىنىن.

ئەم بەردە سوۋكە و كۈنكۈنە و لە شلە تواۋەكانى گرگانەكانەۋە دواى رەقبوۋنى دروست بوۋە و ئەم جۆرەيان بەۋە دەناسرىتەۋە كە زۆر زوو سارد دەيىتەۋە، بە جۆرىكى وا كە ئەو گازانەى لەناويدايە تىيدا دەمىنىتەۋە، ھەر ئەم گازانەشە دەيىت بە ھۆى سەرئاكەۋەتنى بەردەكە، خۆت تاقى بكەۋە.

پەرچە: سارە مستەفا شىروانى

فلچەى ددان

رۆژىك لە رۆژان دوو خوشك ھەبوون بە ناۋى (سۆز) و (رۆزى)، رۆزى لە سۆز بچوۋكتەر بوو، بۆيە ھەندىك جار ھەلەى دەكرد. جارىكيان پىش ئەۋەى رۆزى لە خەو ھەلسىت سۆز ھەستا چوۋ ددانەكانى بشوات سەيرى كرد فلچەى ددانەكانى لە جىي خۆى نەماۋە، ھەر گەرا بەلام نەيدۆزىيەۋە، پاشان چوۋە ژوورەكەى رۆزى تا بزانى ئەو لە نەيدىۋە، چوۋە ژوورەۋە دى كە فلچەكەى لە ژوورەكەى رۆزىدا كەۋتوۋە، لەو كاتەدا رۆزى خەبەرى بۆۋە سۆز پەرسىارى لە رۆزى كرد: فلچەكەى مەن لە ژوورەكەى تۆدا چى دەكات؟

رۆزى گوتى: پىش ئەۋەى بخەۋم بە فلچەكەى تۆ ددانەكانم شۆرد و پاشان ھىنامە ژوورەكەى خۆم. سۆز بۆى روون كەردەۋە كە بە كارھىنانى كەلۈپەلى يەككىتەر زيان بە تەندروستى دەگەيەنەت، بۆيە رۆزى بۆى دەرکەۋت كە ھەلەى كەردوۋە داۋاى لىبوردنى لە سۆزى خوشكى كەردەۋە بىرارى دا ھەرگىز كەلۈپەلى يەككىتەر بەكار نەھىنەت.

دوو گویدریژ هکه

پیاویک دوو گویدریژ هه بوو، روژیک کیسه یه کی گه وره ی خوئی له پشتی گویدریژ یه کهم و هه ندیک ئیسفه نجی له پشتی گویدریژ دووهم بارکرد و له گونده وه به ره و شار به ریکه وت، له ریگادا گویدریژ یه کهم زور ماندوو بوو و گویدریژ دووهمیش باری سووک بوو، بویه هه ر گالته ی به گویدریژ یه کهم ده کرد، له ناکاو گه یشتنه رووباریک، به لام ئاوی رووباره که زور بوو له کاتی پهرینه وه دا خوئی سه ر پشتی گویدریژ یه کهم توایه وه و به مهش باری سووک بوو، که چی ئیسفه نجی سه ر پشتی گویدریژ دووهم پری ئاو بوو، به مهش باره که ی زور قورستر بوو، بویه گویدریژ دووهم هیچ دهنگی لیوه نه هات و په شیمان بوویه وه له وه ی که پیشت ر گالته ی به گویدریژ یه کهم کرد بوو...

سەرھەنگ عەبدوررەحمان:

هيواددارم مندا لان گرنگى زور به گوڤار و كتيب بدەن

ديمانە: ھودا ئىبراھىم / سلیمانی

مامۇستا سەرھەنگ عەبدوررەحمان سالى ۱۹۷۶لە شارى سلیمانی لەدايك بوو، ئیستا مامۇستای ھونەرە لە قوتابخانەى (ھەوارى شار)، خیزاندارە و کچىكى جوانکيلەيان ھەيە بە ناوى (قارين)، ئەو سالانىکە خەرىكى وەرگىرانی بەرھەمى مندا لانە بۆ زمانى شیرینی کوردی و لەم کورتە دیدارەدا بەمشىوہیە ھاتە دوان:

جڭەرگۆشەگاھ: یەكەم بابەتت كەى و لەكوى بلاوكردهوه؟

سەرھەنگ: سالى ۱۹۹۳لە رۆژنامەى برايەتې كە دواپەرەى تايبەت بوو بە نووسين لە بوارى مندا لاندا شيعر يكم بلاوكردهوه بەناوى (منداليكى دلياکم).

جڭەرگۆشەگاھ: بابەتە کانت بەزۆرى لەچ گوڤارىکدا بلاوكردووه تەوہ؟

سەرھەنگ: (جگەرگۆشەگان، پەرستان، ھەنگ، پەپوولە، تۆم و جىرى....)

جڭەرگۆشەگاھ: زۆر بەى بابەتە کانی مامۇستا لەچ بواریکدان؟

سەرھەنگ: چىروکى وەرگىردراون، تا ئیستاش بەردەوامم لەبوارى وەرگىرانی چىروکى مندا لان لە زمانە کانی (فارسی، تورکى، عەرەبى و ئینگىلىزى) بۆ زمانى شیرینی کوردی.

جڭەرگۆشەگاھ: بۆچى ئەو بوارەت ھەلبژارد؟ ئامانجت چىبوو؟

سەرھەنگ: خزمەت و رۆشنییرترکردنى مندا لان، لەبەر زۆر بەسوودى ئەو بابەتانه و لەلايەكى دیکەشەوہ نووسەر لەبوارى وەرگىرانی بابەتى مندا لاندا زۆر کەمن.

جڭەرگۆشەگاھ: گوڤارى تۆم و جىرى چى بوو، چەند ژمارەى لى دەرچوو؟

سەرھەنگ: گوڤارىکى مندا لان بوو کە خۆم سەرنووسەرى بووم، (٤) ژمارەى لى دەرچوو، ھەموو بوارە کانی تىدابوو: (چىروک، شيعر، ھونەر، وەرگىران، فىرکارى، زانستى وینە کيشان....).

جڭەرگۆشەگاھ: بىروکەى گوڤارە کە کى بوو؟

سەرھەنگ: بىروکە کەى (کۆمپانىای خيزان) بوو، سەرەتا لە ريگەى ھاوړيە کەمەوہ بوو بەناوى (م. سەلام کەريم)، کە خاوەنى کۆمپانىاکە بوو.

جڏهن ڏٺو ته ڪان: ٿامانجي سهره کي ڪوڀانيائي خيڙان له دهر ڪردني ٿم ڳوڙهه چي ٻو؟
سه بهه ٺڪ: ته نيا خزمهت ڪردني منڊالائي ڪوردستان ٻو له هه موو ٻواره ڪاندا.
جڏهن ڏٺو ته ڪان: ناوناني ڳوڙهه ڪه به (ٽوم و جيڙي) ده گهريته وه ٻو چي؟
سه بهه ٺڪ: ٽوم و جيڙي ڪه سايه تي ٿيفلام ڪارتوني جيهانيه، ڪه زور ناسراوه له ناو
منڊالاندا و خوشيان دهوڻ.

جڏهن ڏٺو ته ڪان: ٿو مهرجانهي ڪه پيوسته له ڳوڙهاري ڪي منڊالاندا هه پيت چين؟
سه بهه ٺڪ: هه مهلايه نه پيت (فيڪاريانه، هونهري، ويهه ڪيشان، زانستي، چيروڪ و
هونراوه...) ڪه به داخه وه ٻواري زانست و زانياري ڪه متر له ڳوڙهه ڪاني منڊالاندا
گرنگي پيده دري، زياتر گرنگي به هونهري ويهه ڪيشان دراوه.
جڏهن ڏٺو ته ڪان: ٻووني ريڙهه ڪي زور له ڳوڙهاري منڊالان له ٿيستادا تا چهند پيوسته؟
سه بهه ٺڪ: پيوسته به لام به پي به سوودي ٻو منڊال، نه ڪ ته نيا ٻو مادي و بازار گاني پيت.
پيوستيشه چاوڊيري بڪرين له لايه ن سهنهري روڻييري وهه.

جڏهن ڏٺو ته ڪان: به منڊالي چوڻ ٻووي؟
سه بهه ٺڪ: منڊالي ڪي هيمن و له سه رخو ٻووم، بهس له بهر ٿووي باوڪم له هه مان
قوتابخانه دا ماموستا ٻو له قوتابخانه هاروهاج ٻووم.
جڏهن ڏٺو ته ڪان: به منڊالي به زوري ڪاته ڪانت به چي به سه ده برد؟
سه بهه ٺڪ: ٽوپي پي و خويندنه وه، ڳوڙهاري زوريشم ده خويندنه وه، به تايه تي ڳوڙهاري
مجلتي و المزمار) ڪه عهري ٻوون تا ٿيستاش ماون.
جڏهن ڏٺو ته ڪان: هاندري سهه ڪيت ڪي ٻووي؟

سه بهه ٺڪ: باوڪم (م.عه بدورهه مان) ڪه هاندري سهه ڪيم ٻو. له قوناغي سهه تاييشدا
(م. محهمه د ڪه ساس) له ٻواري نووسيني منڊالاندا هاندري سهه ڪيم ٻو.
جڏهن ڏٺو ته ڪان: هو ويهستاني ڳوڙهاري ٽوم و جيڙي چي ٻووي؟
سه بهه ٺڪ: ڪه مي باري مادي و به داخه وه ڪه مي هوڻياري له لايه ن ههندي له دايڪان و
باوڪان ٻو ڪريني ڳوڙهه ٻو منڊالهه ڪانيان.

جڏهن ڏٺو ته ڪان: ڪاري داهاتوي ماموستا سهه رهنه ڇيهه؟
سه بهه ٺڪ: دهر ڪردني ڪومه ليڪ له چيروڪي منڊالانه ڪه وهرمگيراون ڪه ناويان(شهه و
به زاليا، مايڪل فورمان).

جڏهن ڏٺو ته ڪان: چيتر؟
سه بهه ٺڪ: دهستخوشي له جگهه ڳوڙهه ڪان ده ڪم، هيوادارم بايهه به ديزاين بدن و
بابه تي زانستيش زور بلاو بڪنه وهه. هيوادارم منڊالانيش گرنگي زور به ڳوڙهه و ڪتيب
بدن.

نیکاره گانتان

منداله تازیزه کان. دهوانن له گهال نیکاره گانتاندا
وتلای خوشنار رهواله بکهن.....

نیاز حسنه کهریم
دووه می بنه رته تی

دانیه نه حمهد / دووه می بنه رته تی

کافار زیاد / هه ولیر
یه که می بنه رته تی

رووناک عومهر همه ده مین

پېښکونه

به سهرهاتېکې مه لای مه شهوړ

جاريك مه لای مه شهوړ كه له نهومی دووه می خانویهك دهژیا، سوالكهړيك داوای لی دهكات دابهزیته خوارهوه کاری پییته، مه لای مه شهوړ داده بهزیت سوالكهړهكه دهلی خیریکمان پی بکه، مه لای مه شهوړیش دهلی: به دوامدا سهرکه وه، کابرای سوالكهړیش سهردهکه ویتته نهومی دووهم، نه نجا مه لای مه شهوړ پیی دهلی: نیمه خوا بدات! سوالكهړهكه دهلی نهی بو له خوارهوه پییت نه گوتم؟ مه لاش دهلی له بهرته وهی تو له سهرهوه پییت نه گوت.

ماموستانای زانست

مندالیک به دایکی دهلیت ماموستانای زانستان
هیچ نازانی؟
دایکی دهلی: چون؟
منداله که: هه موو دم نهو پرسیارمان لی
دهكات و دهبی نیمه وهلامی بدهینه وه

شیر بو (نارام) ده کریت

کوریک ده چیتته دهرمانخانه شیر بکریت بو
براکه ی، خاوهن دهرمانخانه که پیی دهلی: ناوی
چییه؟ (مه به ست چ جوړه شیریک؟)
کورکه دهلی: ناوی نارامه!

تۆپى باسكه

فەرھەنگىيە ۋە زىھنىيەت

لەم گۆشەيدا ھەر جارىك باسى جۆرىكى ۋە زىھنىيەت دەك

بە مىللىتىن يارى دادەنرېت لەدوای
ياری تۆپى پى لە جىھاندا، ئەم ياریيە
لەنيوان دوو تىپ لە ياریگایەکی تەخت
ئەنجام دەدرېت کە درېژيەکەى 82
مەتر و پانیەکەى 13 تاكو 15 مەتر
دەبېت، بۆ ھەر تىپىك 5 یاریزان یاری
دەکن و لەگەل 7 یاریزانی یەدەك.

ياری تۆپى باسكه لە 4 گىم پىكدىت و
ھەر گىمىكىش 10 دەقیقە دەخایەنېت،
ھەر تىپىك زۆرتىن خال كۆ بکاتەو
براو دەبېت، لە کاتى یەكسان بوونی
ھەردوو تىپەكەش ئەوا کاتەكە 5
خولەك یا زیاتر درېژ دەكریتەو، لە
ياری تۆپى باسكهدا دوو ناوېژيوان لەناو
ياریگادا ئامادە دەبن لەگەل 5 چاودىر یا
ياریدەدەرى ناوېژيوان.

ياریدەدەرهكان ئەركى تۆمارکردن و
چاودىرى کردن و گۆرىنى یاریزانان لە
ئەستۆ دەگرن.

ياری تۆپى باسكه لەلایەن ھەردوو
رەگەزى نیر و مێ ئەنجام دەدرېت.

ئینگلیزى

عەرەبى

كوردى

Le basketbool

كرة السلة

تۆپى باسكه

چەركۆشەكان

۱۶

گویدریژ

گویدریژ یان (کهرا) له گیانداره شیردهره‌کانه، سهر به گروپی ئه‌سپه‌کانه و بربره‌داره، به‌رزیه‌که‌ی ده‌گاته نیزیکه‌ی ۱۹۰ سانتیمه‌تر و به‌شیوه‌یه‌کی گشتی ۲۰ تا ۳۰ سال ته‌مه‌ن ده‌کات.

ئه‌گهرچی (کهرا) له زور رووه‌وه له ئه‌سپ و کهره‌کیوی ده‌چیت، به‌لام به‌هوی ره‌نگی پیست و قاج و گوویه دریزه‌که‌یه‌وه ئاسان جودا ده‌گریته‌وه.

گویدریژ به گیانداریکی پشوودریژ و ئارام داده‌نریت و له کونه‌وه‌یش بو گواستنه‌وه‌ی بار به‌کاره‌اتوو، ئه‌م گیانداره رووه‌کخوره و به به‌چکه‌ی گویدریژ ده‌گوتریت (جاشکه‌که‌را) و به‌ده‌نگیشی ده‌گوتریت (زه‌ره‌ای کهرا) یان سهره‌ی کهرا.

ویرای ئه‌وه له بار و گواستنه‌وه‌دا به‌هیز و خوراگره، به‌لام له‌کاتی ئه‌زیه‌تدان و دابین نه‌کردن‌بخواردن و خواردنه‌وه‌ی پیویست بوی سهرکیشی ده‌کات.

گویدریژ هه‌ستی بیستنی ئیجگار به‌هیزه و زور زوو هه‌ست به بوونی دوزمه‌کانی ده‌کات.

کوردی	عهره‌بی	نینگلیزی
کهرا	الحمار	Donkey

بیری بکھووه

پ 1/

خاوهنی فروشگاهی که جوریک له
سه لاجه ی ههیه به 500.000
دینار ده فروشیت، له سه دا بیستی
له فروشتنه که قازانج دهکات، ئه ی
ناخو ئه گهر بو له مه وودوا ته نیا
له سه دا ههشت قازانج بکات ده بی
سه لاجه که به چهند بفروشیته...

پ 2/

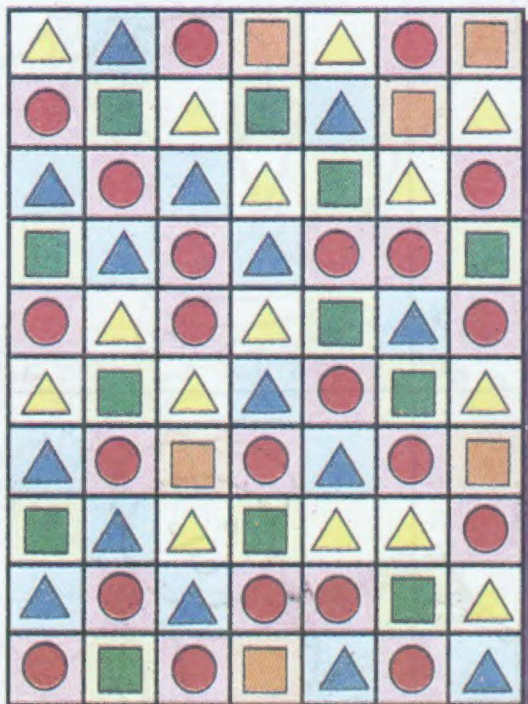
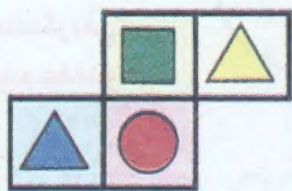
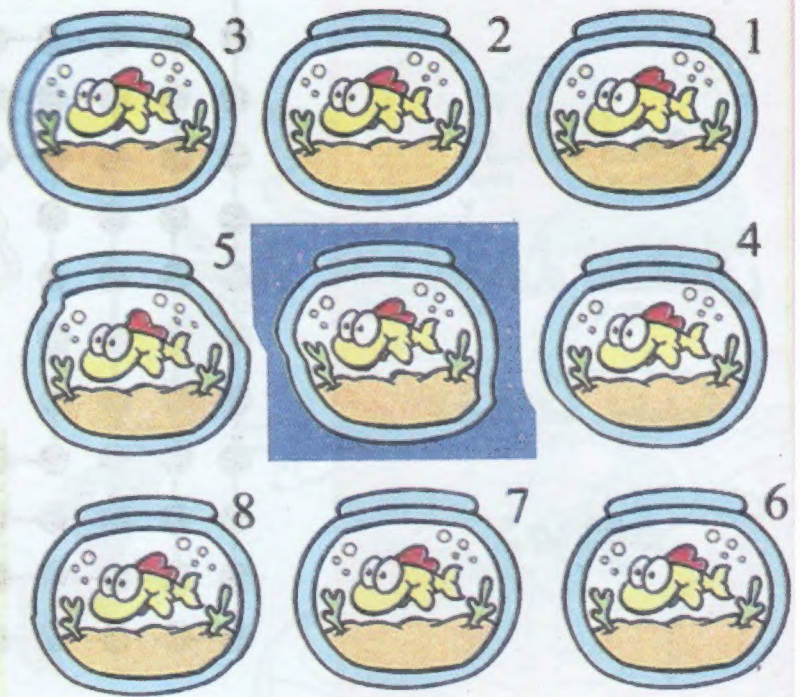
گیانداریکی زه به لاجه له ههشت پیت پیک دیت:
پیتی $4 + 7 + 3$ ناوی گیانداریکه
پیتی $2 + 5 + 7$ وهکویه کن
پیتی $1 + 5 + 3 + 5$ یه کیکه له
به ره مه کانی شیر

چکارگوشه کان

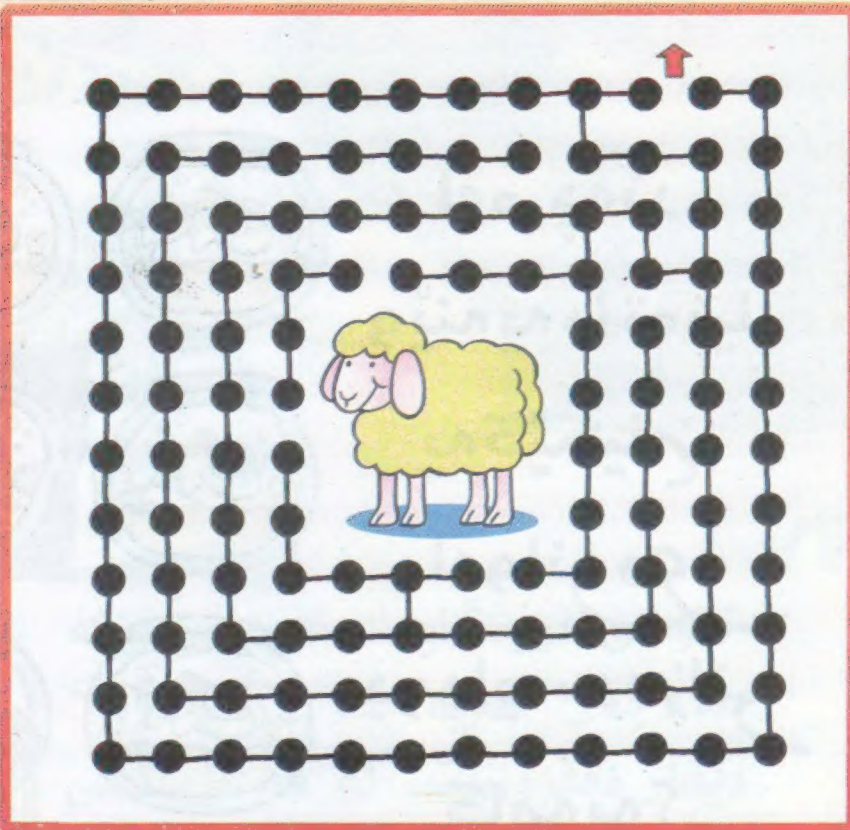
18

لەم چه ندر
 وینە یە را ته نیا
 یە کیکیاخ
 لە وانردی
 جودایه، ده زانر
 کامه یه؟

چه ندر
 جار
 سیگۆشه یه کی
 زهر د و
 چوارگۆشه یه کی
 که سک و
 بازنه یه کی
 سوور و
 سیگۆشه یه کی
 شین
 له ناو
 وینە
 گه وره که دا
 دووباره
 بوونه ته وه؟

رینگه بهم
 بهرخه پیشان
 بده تا بیته
 دمرهوه

ناماده کردنی:
 مه ریه م عه بدوئلا

هه نگاوه کانی
 فیر بوونی
 وینه ی
 بووکه به فرینه

جگر گوشه کار

همه چیز
خوبه
و شادمانه
هستیم

جياوازي خزانو ليک

حهفت جياوازي له نيوان ههردوو ويته كهدا ههيه له ماوهيه كي كورتدا بيان دوزموه

